

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის
მინისტრის აპარატი

2016 წლის მეორე კვარტლის ანგარიში

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის მინისტრის ა/რ აპარატის მიერ განხორციელებული სამუშაოების შეფასების მთავარი კრიტერიუმია ნდობის აღდგენისა და შერიგების (სფეროში) ინოვაციური მიდგომების შემუშავება, აფხაზეთის გახლეჩილი საზოგადოების წევრებს შორის ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესის ხელშეწყობა, გაყოფილ ტერიტორიებზე მცხოვრებ, საერთო ინტერესების მქონე ჯგუფებს შორის ურთიერთობების ხელშეწყობა, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და სხვა ტიპის ელექტრონული კომუნიკაციების მეშვეობით ურთიერთობის, დიალოგისა და ნდობის აღდგენის ხელშეწყობა გამყოფი ხაზებით დამორიშორებულ საზოგადოებას შორის.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ამ პროცესებში ახალგაზრდების ჩართულობა და საერთაშორისო და ადგილობრივი ინტიტუციების დახმარებით, მათი დამეგობრებისათვის ხელშეწყობა. ინოვაციურ პროექტებში სახალხო დიპლომატიის როლის გაძლიერება, კულტურული მემკვიდრეობის, განათლების, ჯანდაცვის, ეკონომიკის, სპორტის და სხვა სფეროში არსებული და ახალი შესაძლებლობის გამოყენება.

აქედან მიმდინარე, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის საქმიანობა მიმდინარეობდა დებულებით გათვალისწინებული პრიორიტეტებისა და სამუშაო გეგმის შესაბამისად.

ურთიერთობა საქართველოს ფედერალურ უწყებებთან და ჩართულობა 2016 წლის გამოწვევების განხორციელებაში

საანგარიშო პერიოდში ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატმა დაამყარა კავშირები იმ უწყებებთან, ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, რომელებიც, მინისტრის აპარატის ძირითადი დებულებებიდან გამომდინარე, პირდაპირ კავშირშია აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის საქმიანობასთან.

კერძოდ,

- ჩატარდა საქმიანი შეხვედრები დიასპორის საკითხებში საქართველოს მინისტრის აპარატთან და მოხდა შეთანხმება გრძელვადიან ერთობლივ სამოქმედო გეგმასთან მიმართებაში. აფხაზეთის ა/რ მთავრობის მინისტრის აპარატს, ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში, საშუალება ეძლევა ჩართულ იქნას იმ პროექტებში, რომელსაც ახორციელებს დიასპორის საკითხებში საქართველოს მინისტრის აპარატი, თავის მხრივ დიასპორის საკითხებში

საქართველოს მინისტრის აპარატი გრძელვადიან პერსპექტივაში გეგმავს აფხაზეთის ა/რ მთავრობის მიერ შექმნილ ახალ უწყებასთან აქტიურ ჩართულობას ახალი უწყების შიდა პროექტებში.

- აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს იმერეთის რეგიონთან, რომელიც ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში სამშვიდობო რესურსების მობილიზებას და ამ საკითხის პოპულარიზაციას ეხება. აღნიშნული პროექტი გრძელვადიანია.
- საანგარიშო პერიოდში დაიგეგმა ასევე პროგრამა, აჭარის რეგიონის სახელმწიფო სტრუქტურების ჩართულობასთან დაკავშირებით, ნდობის აღდგენისა და შერიგების სამშვიდობო რესურსების მოძიებასთან მიმართებაში აღნიშნულ რეგიონში. მიმდინარეობს მოლაპარაკებები განსახორციელებელ ღონისძიებებთან მიმართებაში.
- საქმიანი ურთიერთობები დამყარდა შერიგების საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატთან.

საერთაშორისო და ადგილობრივ არასამთავრობო სექტორთან ურთიერთობა

საანგარიშო პერიოდში ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატმა დაამყარა კავშირები საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, ასოციაციებთან და ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, რომელნიც ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის დებულებით განსაზღვრული ამოცანების განხორციელებას უწყობს ხელს. კერძოდ:

- საქართველოს სპორტის და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო
- პოლონური არასამთავრობო ორგანიზაცია - ედუკატორი (პოლონეთი, ვარშავა)
- დელ ბიანკოს ფონდი (იტალია. ქალაქი ფლორენცია) ფლორენცია
- იტალიური ორგანიზაცია „ლიბელულა“ (იტალია ქალაქი - პალერმო)
- იტალიური ორგანიზაცია „პრომეთეო“ (იტალია, ქალაქი - პალერმო)
- არასამთავრობო ორგანიზაცია „მშვიდობა და განათლება“
- დიტრიხ ბოილის ფონდი
- ბერგჰოფის ფონდი
- ებერტის ფონდი
- საერთაშორისო ასოციაცია „კვიტას გეორგია“
- კონფლიქტების და მოლაპარაკებების საერთაშორისო ცენტრი“
- კავკასიური სახლი

- ცხუმ აფხაზეთის აკადემია
- ბავშვთა ახალგაზრდობის განვითარების ფონდი
- კავკასიის ახალგაზრდული ალიანსი

სამშვიდობო ინიციატივათა პროგრამა

განხორციელებული პროექტების ჩამონათვალი

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის აპარატის სტრატეგიის ნაწილია სამშვიდობო ინიციატივათა პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს ქართულ და აფხაზურ საზოგადოებებს შორის ნდობის აღდგენის ხელშეწყობას, ტოლერანტობის უნარ-ჩვევების განვითარებას, ადამიანის უფლებათა პატივისცემას, წიგნიერების დონის ამაღლებას, წიგნიერების სტრატეგიების დაუფლებასა და დანერგვას პრაქტიკაში სამშვიდობო განათლებით, ქართული და აფხაზური საზოგადოებების საგანმანათლებლო შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობას ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის.

შეხვედრა ოსკაროსან პროდიუსერთან სილია ვან დაიკთან (5 აპრილი, 2016)

ვალერი არქანიას სახელობის სამხატვრო გალერეაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მხარდაჭერით და ნიდერლანდების დიასპორის წარმომადგენლის პროდიუსერ დალი უბილავა-დე გრააფის პროექტის „ოსკარი გადაეცემა - სილია ვან დაიკის ვორქშოფები“-ს ფარგლებში აფხაზეთის მთავრობის შემოქმედებითი კოლექტივი ოსკაროსან პროდიუსერს სილია ვან დაიკის შეხვდა. ღონისძიებას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი ვახტანგ ყოლბაია, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ელგუჯა გვაზავა, აფხაზეთის მთავრობის წევრები, უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები და შემოქმედებითი კოლექტივი ესწრებოდნენ.

შეხვედრაზე ანიმაციური ფილმების რეტროსპექტივა გაიმართა და ოსკაროსანმა პროდიუსერმა აფხაზეთის შემოქმედებითი კოლექტივისათვის ვორქშოფი ჩაატარა.

**ლტოლვილთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი საღამო, ფოტო-გამოფენა
„მუჰაჯირების ნაკვალევზე“ (20 ივნისი, 2016)**

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ორგანიზებით კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში ლტოლვილთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი საღამო გაიმართა.

ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი „აფხაზეთი“, გურამ ყურაშვილის სახელობის აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელა, აფხაზეთის ფოლკლორული ანსამბლი „დიოსკურია“, კვარტეტი „აფხაზეთი“, ბავშვთა ანსამბლი „კავკასიონი“, საქართველოს სახალხო არტისტი დიმიტრი ჯაიანი, მომღერალი მარიკა გულორდავა, პიანისტები ანა და გიგა პაპავები. თეატრის ფოიეში მოეწყო აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობისა და მუჰაჯირობის ამსახველი ფოტო-მასალისა და აფხაზეთის მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა.

ლტოლვილთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილ საღამოს ესწრებოდნენ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი ვახტანგ ყოლბაია, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე გია გვაზავა, აფხაზეთის მთავრობის წევრები და უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრ სოზარ სუბარი, პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარე გიორგი ვოლსკი, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების, საქართველოში აკრედიტირებული დიპლომატიური კორპუსის, საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და დევნილი საზოგადოება.

დევნილი ახალგაზრდების საჭიროებების კვლევა (24 ივნისი, 2016)

მიმდინარე წლის 24 ივნისს ქ. ფოთში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატი შეხვდა ქ. ფოთში მცხოვრებ დევნილ ახალგაზრდებს.

შეხვედრის მიზანი იყო დევნილი ახალგაზრდების ინფორმირება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობისა და მინისტრის აპარატის მიერ საერთაშორისო და ადგილობრივ დონეზე განხორციელებული და დაგეგმილი ახალგაზრდული პროექტების შესახებ. აღნიშნული ღონისძიება ითვალისწინებდა ახალგაზრდებთან შეხვედრას, რეგიონში მცხოვრები დევნილი ახალგაზრდების პრობლემებისა და საჭიროებების კვლევას და პრიორიტეტული პრობლემების განსაზღვრას, რის საფუძველზეც სამომავლოდ შემუშავდება პროგრამები, რომლის განხორციელების პროცესშიც უშუალოდ ამ რეგიონის ახალგაზრდები მიიღებენ მონაწილეობას. ახალგაზრდებმა შეავსეს კვლევის კითხვარები, სადაც გამოიკვეთა ისეთი საკითხები, რომლებიც საჭიროებენ რეაგირებას. ასევე გამოიკვეთა ახალგაზრდების ინტერესების სფერო, შესაძლებლობები, გამოცდილება, ახალგაზრდულ პროექტებში მათი ჩართულობის მოტივაცია და სიხშირე.

შეხვედრის სამიზნე ჯგუფს წარმოადგენდა 16-დან 25 წლამდე 50 ახალგაზრდა. ახალგაზრდებმა დამსწრეთ გაუზიარეს საკუთარ გამოცდილება და გაუწიეს კონსულტაციები სამომავლო პროექტებში ჩართულობის მიზნით.

ახალგაზრდებს მიეცათ საშუალება დაეფიქსირებინათ საკუთარი აზრი, თუ როგორი იყო მათი მოლოდინი აღნიშნული შეხვედრის შესახებ და რა მიიღეს მათ ამ შეხვედრიდან.

შეხვედრის პარალელურად მოხდა ინტერვიუების აღება ახალგაზრდებთან, რომელიც გამოყენებული იქნება დოკუმენტური ფილმისათვის.

ღონისძიება ახალგაზრდებთან ერთად მიჰყავდა ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის პირველ მოადგილეს ქალბატონ ბელა კოპალიანს. ღონისძიების პარტნიორი ორგანიზაცია იყო ფოთში განსახლებულ იძულებით გადაადგილებულ პირთა საზოგადოებრივი საბჭო. ღონისძიებას ესწრებოდა ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრი ბატონი დავით გვამაბია. ღონისძიებას ესწრებოდნენ ასევე ადგილობრივი და საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლები: აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა დასავლეთ საქართველოში, ე.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლები, ფოთში განსახლებულ იძულებით გადაადგილებულ პირთა საზოგადოებრივი საბჭო, IPYG საერთაშორისო მშვიდობის ახალგაზრდული ჯგუფის კოორდინატორი, მეწარმე ქალთა ფონდი, ვახტანგ ხორავა - ქველმოქმედი, ბიზნესმენი. მათ დადებითად შეაფასეს ფოთში ახალგაზრდების ჩართულობის მიმართულებით განხორციელებული პროექტი და ახალგაზრდებს პარტნიორობა აღუთქვეს სამომავლო პროექტების განხორციელების დროს.

ახალგაზრდული ფორუმის პროექტების განხილვა (ივნისი, 2016)

ზემოთ აღნიშნული ღონისძიების ფარგლებში განხორციელდა:

- ა) ახალგაზრდული ფორუმის ფარგლებში ახალგაზრდების მიერ შემუშავებული 8 პროექტის განხილვა
- ბ) მათ განსახორციელებლად შესაბამისი რესურსის განსაზღვრა
- გ) განხორციელების გეგმის შემუშავება
- დ) პროექტების მიმდინარეობის მონიტორინგისათვის კონკრეტული ჯგუფის შექმნა
- ე) პროექტების განსახორციელებლად შესაბამის დონორებთან შეხვედრის დაგეგმვა

მიმდინარე პროექტების ჩამონათვალი

ფოტოკონკურსი „საერთო ტრადიციებით საერთო მომავლისკენ“

ფოტოკონკურსის ჩატარების ადგილი და თარიღი შეთანხმების პროცესშია

ფოტოკონკურსის ფარგლებში ჩატარდა შემდეგი მოსამზადებელი სამუშაოები:

- ა) ფოტოკონკურსის რეგისტრაციის ფორმის შემუშავება;
- ბ) კომპეტენტური პირების შერჩევა, რომლებთა კონსულტაციის შედეგად მოხდა მონაწილეთა შერჩევის კრიტერიუმების განსაზღვრა;
- გ) სოციალური გვერდის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს, მის ოკუპირებულ ტერიტორიებსა და საზღვარგარეთ მცხოვრები ახალგაზრდების ინფორმირება ფოტოკონკურსის შესახებ;
- ე) ფოტოკონკურსის საორგანიზაციო საკითხებზე მუშაობა (მონაწილეთათვის გადასაცემი სერთიფიკატების დიზაინის, ნომინაციებისა და პრიზის განსაზღვრა);
- ვ) ფოტოკონკურსისათვის ყიურის სავარაუდო წევრებთან შეხვედრა

კულტურათმორისი დიალოგი აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში (13-19 ნოემბერი, 2016)

რომუალო დელ ბიანკოს ფონდის მხაზრდაჟერით 13-19 ნოემბერს ფლორენციაში ჩატარდება საერთაშორისო სტუდენტური ინტერდისციპლინარული ვორქშოფი „კულტურათმორისი დიალოგი აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში“, რომელსაც ხელმძღვანელობს და ორგანიზებას უწევს ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატი სხვა სახელმწიფო, სასწავლო და არასამთვრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით.

აღმოსავლეთის პარტნიორობის პროგრამა წარმოადგენს ევროკავშირთან სტრატეგიული თანამშრომლობის ამბიციურ პროექტს, რომლის პრიორიტეტული მიმართულებაა პარტნიორ ქვეყნებთან კულტურული თანამშრომლობისა და ინტეგრაციული პროცესების გაღრმავება. ევროინტეგრაციის საერთო კონტექსტში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია კულტურულ დიალოგსა და თანამშრომლობას. აღმოსავლეთ პარტნიორობის კულტურული პროგრამის თემატური პლატფორმა - „ადამიანებს შორის კონტაქტები“ - ხელს უწყობს კულტურათა დაახლოებას, სხვადასხვა საზოგადოებას შორის ტოლერანტული განწყობის ჩამოყალიბებას და სოციალური სოლიდარობის

განვითარებას. კულტურის სფეროში თანამშრომლობა და კულტურათაშორისი დიალოგი წარმოადგენს საგარეო პოლიტიკის შემადგენელ ნაწილს და ხაზს უსვამს კულტურის სფეროში თანამშრომლობის მნიშვნელობას პოლიტიკური პროცესების მართვასა და გამოწვევების დაძლევაში. აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამაში ჩართული ქვეყნები ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან თავიანთი კულტურული ტრადიციებითა და ღირებულებებით. სემინარის მიზანია პროგრამაში მონაწილე ქვეყნების ახალგაზრდებს შორის ინფორმაციის და გამოცდილების გაცვლა ნაციონალური კულტურის სფეროში როგორც რეგიონის შიგნით, ისე ევროკავშირის ქვეყნებთან. სტუდენტობის ჩართულობა ინტერკულტურულ დიალოგში მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს სამეზობლო პოლიტიკის გაძლიერებას, რადგან უახლეს მომავალში ისინი თვითონ იქნებიან სამეზობლო პოლიტიკური პროცესების უშუალო მონაწილენი.

მიმდინარეობს შემდეგი მოსამზადებელი სამუშაოები:

- აღნიშნულ პროექტში პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობა და კოორდინირებული მუშაობა. ეს ქვეყნებია: იტალია, აზერბაიჯანი, სომხეთი, უკრაინა;
  - რომუალდო დელ ბიანკოს ფონდის გენერალურ მდივანთან და ფონდის საორგანიზაციო საკითხების სამსახურთან აქტიური თანამშრომლობა;
  - ლოჯისტიკურ და სავიზო საკითხებზე შესაბამის დაწესებულებებთან მოლაპარაკება და კოორდინირება;
  - მიმდინარეობს თანხების მოძიება
  - პროფესორებისა და სტუდენტების შერჩევა;
  - ჯგუფების დაკომპლექტება და ფორქშოფის თემატიკასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ საკითხზე მუშაობა;
  - პრეზენტაციის მომზადება 4-5 სტუდენტით დაკომპლექტებული ჯგუფის მიერ (აღნიშნულ ჯგუფებში იქნებიან: ქართველი, აფხაზი, აზერბაიჯანელი, სომეხი, უკრაინელი სტუდენტები).
სტუდენტები მოხსენებას/მოხსენებებს გააკეთებენ მათ მიერ არჩეულ ქვეყნით ჩამოთვლილ საკითხებზე:
- რელიგიური და კულტურული მრავალფეროვნების, უმცირესობების საკითხები თანამედროვე აღმოსავლეთ და დასავლეთ ევროპის პოლიტიკურ სივრცეში;
  - ძველი ცივილიზაციები და თანამედროვეობა
  - მატერიალური და არამატერიალური კულტურული ძეგლები;
  - კულტურული ტურიზმის გამოწვევები და მათი გადაწყვეტის გზები
  - აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამა - გამოწვევები და პერსპექტივები
  - აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამეზობლო პოლიტიკის ინსტრუმენტი, როგორც კონფლიქტური რეგიონებიდან ახალგაზრდების დაახლოების საშუალება და პრაქტიკული ნაბიჯები ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის

პროექტის მიზანია პროგრამაში მონაწილე ქვეყნების ახალგაზრდებს შორის ინფორმაციის და გამოცდილების გაცვლა ნაციონალური კულტურის სფეროში როგორც რეგიონის შიგნით, ისე ევროკავშირის ქვეყნებთან. სტუდენტობის ჩართულობა ინტერკულტურულ დიალოგში მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს სამეზობლო პოლიტიკის გაძლიერებას, რადგან უახლეს მომავალში ისინი თვითონ იქნებიან სამეზობლო პოლიტიკური პროცესების უშუალო მონაწილენი. აღნიშნული პროექტი ხელს შეუწყობს ახალგაზრდებში სამოქალაქო თვითშეგნებისა და პასუხისმგებლობის ამაღლებას.